

с.

3. Шкабара Т.Л. Екологічний потенціал вітчизняного аграрного господарювання в умовах сучасних Євроінтеграційних процесів / Т.Л. Шкабара, А.Ю. Остапенко // Науковий вісник ХДУ. – 2014. – Вип. 7. – С. 131–135.

ГЛОБАЛЬНЕ ПОТЕПЛІННЯ ЯК ЧИННИК НЕБЕЗПЕКИ ДЛЯ ЛЮДИНИ

*Запара О. Ю.
м. Полтава*

Анотація. В статті розглядається проблема глобального потепління та основні міжнародні угоди щодо вирішення цієї проблеми.

Ключові слова: глобальне потепління, зміни клімату, парникові гази.

За останні сто років середня температура повітря над суходолом зросла більше ніж на 0,5 °С. Ця проблема, яка отримала назву «глобальне потепління», викликає стурбованість не тільки наукового світу, а й всієї світової спільноти. Математичне моделювання процесів глобального потепління, проведене Міждержавною групою експертів по зміні клімату Організації об'єднаних націй, показало, що глобальне підвищення температури повітря Землі призведе до катастрофічних наслідків. Це спричинить зміни в загальній циркуляції атмосфери, збільшиться площа територій, схильних до впливу тропічних циклонів, підвищиться рівень Світового океану. Очікуване різке підвищення глобальних температур позначиться на здоров'ї людей, зручностях і способі їхнього життя, виробництві харчових продуктів, економічній діяльності, характері розселення та міграції. Міжнародні угоди по скороченню викидів парникових газів. В наш час виділяють природну та антропогенну складові глобального потепління. Антропогенна складова визначається викидом в атмосферу парникових газів. До парникових газів прямої дії належать CO₂, метан, закиси азоту, гідрофторвуглеводні, перфторвуглеводні, гексафторид сірки та трифтористий азот. В Україні розроблено кадастр парникових газів, який якісно та кількісно визначає головні джерела та поглиначі парникових газів. Кадастр (інвентаризація) викидів та поглинання парникових газів є основою для оцінки джерел і поглиначів ПГ та необхідним засобом для наступного розвитку в рішенні проблеми глобальної зміни клімату. Згідно з даними цього кадастру основним джерелом викиду парникових газів є енергетика (82% загального обсягу викидів), внесок сільського господарства – 8%, промисловості – 5%, переробка та утилізація відходів – 5%.

Україна є підписантом міжнародних угод зі скорочення викидів парникових газів. 11 грудня 1997 р. в Японії було прийнято Кіотський протокол. Метою цієї міжнародної угоди, яка почала діяти з лютого 2005 року, полягає в стабілізації рівня концентрації парникових газів в атмосфері на рівні, який не допускав би небезпечного антропогенного впливу на кліматичну систему планети. Протокол зобов'язує розвинуті країни та країни з перехідною економікою скоротити або стабілізувати викиди парникових газів у 2008–2012 роках до рівня 1990 року. В листопаді – грудні 2015 року в Парижі відбулася 21 конференція ООН з питань клімату, на якій було прийнято Паризьку угоду в межах Рамкової конвенції про зміну клімату. Мета цієї угоди: утримувати підвищення температури на рівні 1,5°C, скоротити або обмежити викиди вуглецю, досягти балансу між антропогенними викидами і джерелами поглинання парникових газів вже в другій половині ХХІ століття. Основними заходами щодо пом'якшення антропогенного впливу на зміну клімату є: заходи з енергозбереження, вдосконалення системи землекористування, насадження нових лісів на значних територіях, використання альтернативних і відновлювальних джерел енергії.

Глобальне потепління, пов'язане з викидом парникових газів є загальною світовою проблемою. І тільки спільними зусиллями, дотриманням міжнародних угод можна запобігти змінам клімату, які можуть мати катастрофічні наслідки.

Список використаної літератури

1. Я. Л. Примаченко. Кіотський протокол 1997 // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наук. думка, 2007. — Т. 4 : Ка — Ком. — С. 328.
2. Национальный кадастр антропогенных выбросов из источников и абсорбции поглотителями парниковых газов в Украине за 1990 – 2013 гг.; Министерство экологии и природных ресурсов Украины – К., 2015. – 569 с.

АВАРІЇ З ВИКИДОМ СИЛЬНОДІЮЧИХ ОТРУЙНИХ РЕЧОВИН

Довгуля А. О.
м. Полтава

Анотація. У статті описуються поняття хімічно небезпечних об'єктів та сильнодіючих отруйних речовин, подано класифікацію сильнодіючих отруйних речовин.

Ключові слова: сильнодіючі отруйні речовини, хімічно небезпечні об'єкти.

Хімічно небезпечним об'єктом (ХНО) вважається об'єкт господарювання, при аваріях і руйнуваннях якого можуть відбутися масові ураження людей, тварин і рослин небезпечними хімічними речовинами. До ХНО відносяться:

- підприємства хімічної галузі промисловості, які виробляють чи використовують НХР;
- підприємства з переробки нафтопродуктів;
- підприємства інших галузей промисловості, які використовують НХР;
- підприємства, які мають на оснащенні холодильники, водонапірні станції, очисні споруди, що використовують хлор і аміак;
- залізничні станції і порти, де концентрується продукція хімічних виробництв, термінали і склади на кінцевих пунктах розміщення СДОР;
- транспортні засоби, контейнери і наливні потяги, автоцистерни, річкові і морські танкери, які перевозять хімічно небезпечні продукти;
- склади і бази, на яких зберігаються запаси речовин для дезактивації, дератизації сховищ для зерна і продуктів його переробки.

У зонах можливого хімічного зараження в Україні проживає близько 20 млн. чоловік, що становить 38,5% населення.

Небезпечні хімічні речовини (НХР) – це токсичні хімічні речовини, що застосовуються в господарських цілях і здатні при витіканні зі зруйнованих чи ушкоджених технологічних ємностей, сховищ і устаткування, викликати масові ураження людей. За своїми вражаючими властивостями НХР поділяються на групи:

- речовини з переважно задушливою дією (хлор, фосген, хлорпікрин);
- речовини переважно загальноотруйної дії (окис вуглецю, ціаністий водень та ін.);
- речовини задушливої та загальноотруйної дії (аміак, акрилонітрол, азотна кислота й окисли азоту, сірчистий ангідрид, фтористий водень);
- речовини, які діють на генерацію, проведення і передачу нервового імпульсу;
- нейротропні отрути (сірковуглець, тетраетилсвінець, фосфорорганічні сполуки й ін.);
- речовини задушливої і нейротропної дії (аміак, гептил, гідрозин);
- метаболічні отрути (окис етилену, дихлоретан та ін.).